

PODSTAWY EDUKACJI

TOM 11

PODEJŚCIE INTERDYSCYPLINARNE

RADA NAUKOWA

prof. zw. dr hab. **Olga Czerniawska**, Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, Polska

dr hab. **Dorota Gołębnik**, prof. CDV, Collegium Da Vinci w Poznaniu, Polska

prof. dr **Gaston Pineau**, Université de Tours, Francja

dr hab. **Hana Červinková**, prof. DSW, Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu, Polska

prof. zw. dr hab. **Wojciech Kojs**, Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Polska

prof. **Bernd-Joachim Ertelt** PhD, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie; Hochschule der Bundesagentur für Arbeit (HdBA), Mannheim, Niemcy

prof. dr **Liliana Ciascai**, Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca, Rumunia

dr hab. **Grażyna Rygał**, prof. UJD, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie, Polska

prof. zw. dr hab. **Ryszard Łukaszewicz**, Wyższa Szkoła Zarządzania EDUKACJA we Wrocławiu, Polska

prof. dr **Edward Rojas de la Puente**, Universidad Nacional Toribio Rodriguez de Mendoza (UNTRM), Chachapoyas, Peru

dr hab. **Eligiusz Malolepszy**, prof. UJD, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie, Polska

prof. dr **Albert Arbós Bertrán**, Universitat Internacional de Catalunya, Barcelona, Hiszpania

LISTA RECENZENTÓW

prof. zw. dr hab. **Bogusław Śliwerski**, Przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, Uniwersytet Łódzki, Polska

dr hab. **Astrid Męczkowska-Christiansen**, prof. AMW, Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni, Polska

dr hab. **Tomasz Olchanowski**, Uniwersytet w Białymstoku, Polska

dr hab. **Jolanta Zwiernik**, prof. DSW, Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu, Polska

prof. dr **Pierre Dominicé**, Université de Genève, Szwajcaria

prof. **Vlasta Cabanová** PhD, Žilinská Univerzita v Žiline, Słowacja

dr hab. **Hanna Kędzierska**, prof. UWM, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska

prof. dr **Velta Lubkina**, Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmija, Łotwa

dr hab. **Małgorzata Muszyńska**, prof. KPSW, Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy, Polska

prof. dr **Gilles Bailat**, Université de Reims-Champagne-Ardenne, Francja

dr hab. **Tomasz Zimny**, prof. US, Uniwersytet Szczeciński, Polska

prof. dr.Eu. **Miquel Àngel Comas**, European Knowledge Advisor Centro Universitario Internacional de Barcelona – Universidad de Barcelona, Hiszpania

UNIwersYTET HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZY
IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

PODSTAWY EDUKACJI

TOM 11

PODEJŚCIE INTERDYSCYPLINARNE

pod redakcją
WIOLETTY SOŁTYSIAK

Częstochowa 2018

Komitet Redakcyjny

Redaktor naczelna
Małgorzata PIASECKA

Redaktorzy tematyczni
Monika ADAMSKA-STARON¹, Agnieszka KOZERSKA, Beata ŁUKASIK

Redaktorzy językowi
Małgorzata DAWIDZIAK-KŁADOCZNA – język polski, Marie-Françoise IWANIUKOWICZ –
język francuski, Janina STASZCZYK – język angielski

Redaktor statystyczny
Wioletta SOŁTYŚIAK

Sekretarze redakcji
Anna IRASIAK, Karol MOTYL

Redaktor naczelna wydawnictwa
Paulina PIASECKA

Korekta
Dariusz JAWORSKI

Redakcja techniczna
Piotr GOSPODAREK

Projekt okładki
Sławomir SADOWSKI

Artykuły zawarte w czasopiśmie recenzowane są anonimowo

Podstawową wersją periodyku jest publikacja książkowa

Czasopismo w wersji elektronicznej opublikowane jest na stronie:
<http://podstawyedukacji.ujd.edu.pl>

© Copyright by Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2018

ISSN 2081-2264

Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego
Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego
im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

SPIS TREŚCI

CONTENTS

Od redakcji: Podstawy edukacji. Podejście interdyscyplinarne (Wioletta SOŁTYSIAK)	7
STUDIA I ROZPRAWY	
Maciej WOŹNICZKA	
Polityka edukacyjna wobec kształcenia filozoficznego w polskiej szkole	13
Education-Related Politics versus Philosophical Education in Polish Schools (Summary)	34
Michał PŁÓCIENNIK	
Niefilozoficzna pedagogika vs. niepedagogiczna filozofia? O (nie tylko współczesnej) potrzebie <i>metanoi</i> ku źródłowej filozofii wychowania ...	35
Non-philosophical pedagogy versus non-pedagogical philosophy? About (not only contemporary) need of metanoi towards source philosophy of education (Summary) ..	64
Jarema DROZDOWICZ	
Antropologia edukacji, etnografia szkoły czy antropologia pedagogiczna? W stronę nowej formuły badań nad zróżnicowaniem kulturowym i edukacją	65
Anthropology of education, ethnography of school or pedagogical anthropology? Towards a new formula of research on cultural diversity and education (Summary)	89
Edyta SKOCZYŁAS-KROTLA	
Rozwijanie orientacji temporalnej u uczniów młodszych klas szkoły podstawowej poprzez lekturę książek o tematyce historycznej	91
Developing temporal orientation in students of younger grades of primary school through reading books on historical topics (Summary)	102
Barbara JAMROZOWICZ	
Wychowanie seksualne jako <i>inny</i> w dyskursie edukacyjnym	103
Sex education as other in the educational discourse (Summary)	115
Joanna STEPANIUK	
Współcześni polscy nauczyciele jako biedni pracujący	117
Modern Polish teachers as working poor (Summary)	129

Z BADAŃ

Magdalena CHRIST, Justyna GAŁKA

- Wyniki badań własnych dotyczących realizacji edukacji
międzykulturowej w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym 133
The findings of the author's research regarding the implementation of intercultural
education in teaching pre-school children (Summary) 146

Agnieszka NYMŚ-GÓRNA

- Znaczenie bliskości wśród rodzeństwa w aspekcie socjalizacyjnym
oraz edukacyjnym 147
The importance of closeness among siblings in the socialization and educational aspect
(Summary) 158

Michalina KASPRZAK

- Wykorzystanie elementów arteterapii w edukacyjnym procesie
wspierania twórczego rozwoju dzieci 159
The use of art therapy elements in the educational process to support creative
development of children (Summary) 169

Lucie ZORMANOVÁ

- Tożsamość narodowa i regionalna dzieci i młodzieży na Zaolziu 171
National and regional identity of children and young people in Zaolzie (Summary) 182

Małgorzata SZUPICA-PYRZANOWSKA

- Neurolingwistyczne i kognitywne aspekty akcentu w języku obcym 183
Neurolinguistic and cognitive bases of foreign language accent (Summary) 204

Barbara BOBIK

- Zagrożenie wypaleniem zawodowym terapeutów zajęciowych
pracujących z osobami z niepełnosprawnością intelektualną 205
The threat of professional burnout among occupational therapists working with people
with intellectual disabilities (Summary) 220

Zasady przygotowywania publikacji

I. Wymagania podstawowe

1. Dokument powinien zostać dostarczony w postaci elektronicznej (adres mailowy: pe@ujd.edu.pl) w pliku typu „doc” lub „docx” (program Word).
2. Format: A4 standardowego maszynopisu (marginesy: 25 mm), czcionka Times New Roman, 12 punktów, odstęp 1,5 wiersza.
3. Stopień pisma w materiałach uzupełniających (tabele, przypisy, podpisy) powinien być o 2 punkty mniejszy od stopnia pisma tekstu głównego (10 pkt). Maksymalna szerokość tabel i rysunków to 12,5 cm przy układzie pionowym i 18 cm przy układzie poziomym.
4. Imię i nazwisko autora w lewym górnym rogu, poniżej afiliacja; tytuł tekstu wyśrodkowany i wytłuszczony.
5. Do artykułu należy dołączyć: jego streszczenie w języku polskim i angielskim oraz słowa kluczowe (maksymalnie 5 terminów) w języku polskim i angielskim.
6. Streszczenia w języku polskim i w języku angielskim autor przygotowuje we własnym zakresie. Powinny one stanowić skróconą wersję artykułu. Objętość tekstu każdego z załączonych streszczeń nie powinna przekraczać 200 wyrazów. Nad tekstem streszczeń należy umieścić tytuł artykułu (w przypadku streszczenia w języku angielskim tytuł powinien również być przetłumaczony na język angielski).
7. Przy wykorzystaniu jakichkolwiek materiałów pochodzących z innych publikacji należy stosować się do przepisów wynikających z prawa autorskiego.

II. Tekst główny

1. Akapity należy rozpoczynać wcięciem ustawionym jednakowo dla całego dokumentu (za pomocą liniiki górnej bądź w oknie formatowania akapitu).
2. Dokładne **cytaty** wprowadza się za pomocą cudzysłowów „drukarskich”. Cytat w cytacie oznacza się cudzysłowem «francuskim». Cudzysłów francuski należy wstawiać z tabeli znaków (polecenie: wstaw symbol). Można też stosować oddzielny akapit o mniejszym stopniu pisma.
3. Omawianą leksykę zapisuje się pochyłą odmianą czcionki (*kursywą*).
4. Odmianą pochyłą (*kursywą*) zapisuje się ponadto: tytuły dzieł drukowanych (*O dobrej i złej polszczyźnie*, *Kamienie na szaniec*), wtrącenia obcojęzyczne (*a propos*, *ex lege*), łacińskie nazwy systematyczne (*Corvus corvus*), włoskie terminy muzyczne (*legato*).
5. Partie tekstu można wyróżniać przez **pogrubienie** lub **r o z s t r z e l e n i e**. Nie stosuje się wyróżnienia poprzez **podkreślenie**. Należy również unikać łączenia **kilku rodzajów** wyróżnień. Wyróżnienia powinny być stosowane jednolicie i konsekwentnie w obrębie danej pracy.

III. Zasady podawania informacji bibliograficznej

1. Obowiązuje styl APA. W tekście umieszcza się odsyłacze bibliograficzne, na końcu artykułu – bibliografię.
2. Odsyłacz bibliograficzny w tekście składa się z umieszczonego w nawiasie okrągłym nazwiska autora i daty wydania źródła, oddzielonych przecinkiem, np. (Łukaszewicz, 2005).

W przypadku dokładnych cytatów podaje się też numer strony oddzielony od roku wydania przecinkiem, np. (Łukaszewicz, 2005, s. 74). Jeśli kilka prac tego samego autora opublikowano w tym samym roku, należy po dacie dodać litery „a”, „b”, „c” (bez spacji).

3. Nie stosuje się formy tamże/ibidem. Nazwisko autora podaje się za każdym razem. Prace dwóch autorów zapisuje się z przywołaniem obu nazwisk (Prigogine, Stenger, 1990). Prace 3–5 autorów: w pierwszym przywołaniu podaje się wszystkie nazwiska, w kolejnych tylko pierwsze i formułę „i in.” Prace sześciu i więcej autorów: zarówno w pierwszym, jak i kolejnych przywołaniach podaje się tylko nazwisko pierwszego autora i formułę „i in.”.

IV. Przykłady opisu bibliograficznego

1. Monografia

Klus-Stańska, D. (2010). *Dydaktyka wobec chaosu pojęć i zdarzeń*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie ŻAK.

2. Artykuł w pracy zbiorowej lub wydawnictwie nieperiodycznym

Bakuła, K. (2006). Efekt motyla, swobodnie mówiąc. W: K. Bakuła, D. Heck (red.), *Efekt motyla: humaniści wobec teorii chaosu* (s. 24–78). Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.

3. Praca pod redakcją

Bakuła, K., Heck, D. (red.). (2006). *Efekt motyla. Humanisci wobec teorii chaosu*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.

4. Artykuł w czasopiśmie

Serafin, K. (2013). Aksjologiczny wymiar tożsamości podmiotu osobowego w ujęciu Marii Gołaszewskiej. *Świdnickie Studia Teologiczne*, 10, 319–331.

Jeśli artykuł posiada numer DOI, należy podać go na końcu opisu bibliograficznego (po kropce), w formie aktywnego hiperlinku.